

Engedje végül Nagyméltóságod kifejezést adni azon hazafiui bizalmunkból folyó rendithetlen hitünknek is, miszerint kérelmünk teljesülését Nagyméltóságodtól, ki nem csak oktatási ügyeink buzgó vezetője, de hazánk közgazdasági állapotának és bajainak is alapos ismerője, annál biztosabb reménnyel várjuk, mert arról is meg vagyunk győződve, hogy Nagyméltóságod a szellemi beruházásokat, melyek a gazdaság és gazdagodás elejét és végét képezik, szintén a leggyümölcsözőbb beruházások közé számítja, és mert tudjuk, hogy teljesítendőnek ismer minden áldozatot, költséget és fáradságot ott, hol a tudomány terjesztése az általános műveltség és felvilágosodás s a közgazdasági jóllét előmozdítására szolgáló intézkedéseket kell foganatosítani. Az Országos Erdészeti-Egyesület közgyűlésének nevében :
Budapesten, 1874. évi október-hó 24-én.

Keglevich Béla,
elnök.

Szerződési minta vasuti talpfának tövön való eladására.

Irta : *Bedő Albert.*

Szerződés, mely egyfelől N. N., mint eladó, továbbá másfelől N. N. udvarhelyi lakos, mint vásárló között 100.000 — egyszázezer — darab vasuti talpfának eladása, illetőleg megvétele iránt az alábbiak szerint kötöttetett :

1. N. N. eladja N. N.-nek a szilvási uradalomhoz tartozó Málabércz, Méheleső, Kisérbércz, Rákmára, Tóoromvölgy, Középbércz, Cserepeskő nevű erdőrészekből 100.000 darab vasuti ászokfa készítésére szükséges azon tölgyfákat, melyek az uradalom erdészeti közegének ítélete szerint vasuti talpfának való feldolgozásra alkalmasak.

Ha azonban a megnevezett erdőrészekből a talpfa-készítésre felhasználható törzsek száma az uradalom részéről átlagos számítás szerint feltételezett 100.000 darab talpfát nem adná ki, akkor köteles vásárló az erdőből kidolgozhatott csekélyebb számú talpfamennyiséggel is beérni.

2. N. N., mint vásárló kötelezi magát az 1. pontban megnevezett erdőrészekből számára talpfakészítésre az uradalom erdészeti közege által kijelölt összes fákból saját költségén és a fatörzsek pazarlását kizáró gondos felhasználással vasuti talpfákat készíttetni, és az uradalomtól legalább 100.000 — egyszázézer — db vasuti talpfát megvenni. A vásárló által való talpfakészítésre azon törzsek jelöltetnek ki, melyek a földszintől kezdve $3\frac{1}{2}'$ — három és fél láb — vagyis a mellmagasságban legalább 13 — tizenhárom — hüvelyk átmérővel bírnak, melyeket aztán vásárló köteles legalább oly mélyen levágotni, hogy a visszamaradó törzstuskó ne legyen magasabb, mint a minő átmérővel a leejtett törzs vágáslapja bír.

3. Vásárló köteles az eladónak minden olyan talpfáért, mely $8'$ — nyolcz láb — hosszú, s melynek alsó lapja $10''$ — tíz hüvelyk, — felső lapja $6''$ — hat hüvelyk — széles, magassága szintén $6''$ — hat hüvelyk — darabonként 45 — negyvenöt — krajczárt fizetni; míg a közép, vagyis olyan talpfákért, melyek $8'$ — nyolcz láb — hosszuk, alsó lapjuk $12''$ — tizenkét hüvelyk, — felső lapjuk $9''$ — kilencz hüvelyk, — és magasságuk $6''$ — hat hüvelyk — darabonként 55 — ötvenöt — krajczárt köteles fizetni.

4. Vásárló csupán oly talpfákat készíttethet, melyek a 3-ik pontban megjelölt szélességi és magassági méretekkel bírnak, a hosszúsági méretekre nézve a levágott faanyag minél czélszerűbb kihasználhatása végett megengedtetik, hogy oly törzsekből, melyeknek talpfára alkalmas része a nyolcz lábas talpfa-hosszuság megfelelő többszörösét nem adja, az előbbi

pontban megjelölt 8' hosszúságnál rövidebb vagy hosszabb talpfát is készíttethessen, mely esetben az ilyen talpfáért az előbbi pontban meghatározott alapárakat a nyolcz láb hosszúsághoz viszonyuló hossz méret arányában fizeti, így például, ha 9' — kilencz láb — hosszú talpfát készített, akkor azok ára egyenlő a 45 vagy 55 krajczáros alapárral és ezen ár egy nyolczad részével; míg viszont, ha a készített talpfa csak 7' hosszú lenne, akkor a szerződési alapárnál megfelelő arányban kevesebbet, vagyis az alapár $\frac{7}{8}$ -ad részét fizeti.

5. Vásárló köteles az általa levágott fákból annyi talpfát készíttetni, mennyi azokból a szilvási uradalom erdészeti képviselőjének ítélete szerint készíthető, mihez képest talpfára alkalmas törzseket vagy törzsrészeket visszahagyni semmi szin alatt sem szabad.

6. Vásárló köteles az általa készíttendő talpfák alsó lapját a hasító-fűrészszel feldolgoztatni, s mindazon fáért, mely az uradalom erdészeti képviselőjének ítélete szerint talpfára alkalmas, de vásárló által arra fel nem dolgoztatott, köblábanként 18 — tizennyolcz — krajczárt fizetni; ugyanezen köbláb szerinti árt fizeti vásárló azon fatörzsekért vagy törzsrészekért is, melyek talpfakészítésre alkalmasak voltak, de a melyek vásárló munkásainak hanyagsága miatt eltörtek, rövidre vágattak, vagy elhasadtak.

7. Vásárló köteles az általa megvett 100.000 — százézer — darab talpfáért járó összes vételárt eladónak következő részletekben megfizetni:

a szerződés aláírása alkalmával foglaló vagy biztosíték fejében fizet 5000 — ötezer — forintot, mely összeg azonban az idei deczember-hó 15-én teljesítendő fizetés megtörténte után a vételárba számíttatik be;

1875. évi február-hó 15-én fizet 10.000 — tizezer — forintot; 1875. évi ápril-hó 15-én fizet 10.000 — tizezer —

forintot; 1875. évi június-hó 15-én fizet 10.000 — tizezer — forintot, míg a hátralévő többi részt, vagyis azon összeget, mely a 35.000 — harminczötezer — forint értéken felül készíthető talpfa-tömegért — ideértve a készített közép-talpfákat is — jár, 1875. évi augusztus 15-én köteles fizetni.

Ezen fizetéseknek a megjelölt határnapokon mindenesetre, és még akkor is meg kell történni, ha vásárló egyetlen talpfát sem dolgoztathatna fel, vagy szállíttatna is ki az erdőből.

8. A vásárló által készített talpfák, vagy e célra levágott szálfák mindaddig a szilvási uradalom tulajdonai maradnak, míg azok vásárló részére át nem adattak, illetőleg azok ára eladónak vásárló által meg nem fizettetett. A talpfa átadása és átvétele helyt az erdőben történik.

9. Vásárló köteles a részéről feldolgozott talpfákat saját bélyegével ellátni, s azokat a különböző méret-osztályzatok szerint külön-külön 25—50 — huszonöt egész ötven — darabból álló csomókba rakatni össze, hogy azok az átadásnál könnyen megolvashatók, illetőleg számba vehetők legyenek.

10. Vásárló köteles a megvett talpfákat 1876. évi május 1-ig feldolgoztatni és az erdőből kiszállíttatni, mit ha ezen időig nem teljesítene, akkor minden joga megszűnik arra, hogy azokat ott feldolgozza, vagy onnan kiszállítsa, miután a megjelölt időn túl visszamaradó összes talpfa és faanyag minden költség vagy kárpótlás térítése nélkül az uradalom számára marad vissza, minden tekintet nélkül arra, hogy vásárló azok árát ezen szerződés 7. pontja értelmében megfizette.

11. Oly talpfa, mely az uradalom bélyegével nincs ellátva, s melynek árát vásárló meg nem fizette, az erdőből nem szállítható ki, és ha mégis megtörténnék, hogy ily bélyeg nélküli, vagy meg nem fizetett talpfa kiszállíttatik, köteles vásárló minden egy darab ily talpfáért — akár volt az bélyegével ellátva, akár nem — darabonként 10 — tiz — forintot a

szilvási uradalom pénztárába az illető uradalmi közeg által teljesített felszólítás után 3 — három — nap alatt minden kifogás nélkül megfizetni. A talpfák kiszállítása az erdőből csak a rendesen használt, vagy az uradalom erdészeti közege által e célra kijelölt erdei uton történik.

12. Vásárló teljes kártérítéssel tartozik az általa, megbizottjai vagy munkásai által az erdőben okozott mindennemű kárért, és köteles az uradalom erdészeti közege által foganatosított kárbecsüt mint teljes hitelt bíró és nyújtó okmányt elismerni, s az abban foglalt kártérítési összeget a becsü-okmány kézbesítésének napjától számítva eladónak 21 nap alatt megfizetni.

13. A talpfa készítése után visszamaradó hulladék, ág és galyfa, vagy talpfára nem alkalmas törzsrészek az uradalom tulajdonát képezik; az uradalom azonban köteles a vásárló munkásai számára fűtésre és főzésre, vagy kunyhóik összeállítására szükséges faanyagot a hulladék, ág és galyfából ingyen kiszolgáltatni.

14. Ezen szerződés a szerződő felek netaláni halála esetében azok törvényes jogutódaira száll át.

15. Vásárló ezen szerződést az eladó beleegyezése nélkül másra nem ruházhatja át.

16. Az ezen szerződésből folyó bélyeg- és illetékdijakat vásárló sajátjából fedezi.

17. Per esetében alávetik magukat a szerződő felek a felperes által tetszés szerint választandó és N. megye területén székelő bármely járásbírósnak és a sommás-per eljárásának.

18. Ezen szerződés egy eredeti példányban állíttatik ki, s ez az eladó kezénél marad; vásárlónak azonban ezen eredeti példányról hiteles másolat adatik ki.

19. Ezen szerződés a szerződő felek által teljesített aláírás után azonnal teljes jogerejűvé válik.

Kelt Budapesten, 1874. szeptember-hó.